

Kad?nlarda Sigara B?rakma Tutum Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kad?nlarda Sigara B?rakma Tutum Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24166>

Özet

Kad?nlarda Sigara B?rakma Tutum Anketi (KSBTA), kad?n bireylerin sigara b?rakma sürecine yönelik sahip oldukları psikolojik ve sosyal tutum ve inançlar? ölçmek amacıyla geli?tirilmiş veya adapte edilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Akta? ve A?t? (2007) tarafından Türkçe'ye uyarlama çalışması yapılarak Türk popülasyonuna kazandırılmıştır. Ölçeğin temel amacı, sağlık profesyonellerinin sigara b?rakma programları planlarken kad?nların motivasyon düzeylerini ve engelleri anlamalarına yardımcı olmaktır.

Uyarlama çalışması, ölçeğin dilsel geçerliliğini ve psikometrik özelliklerini Türk kültürü içerisinde incelemeyi hedeflemiştir. KSBTA, kad?nların sigara b?rakma konusundaki algılarını, beklentilerini ve bu sürece karşı gösterdikleri direnç veya isteklilik seviyelerini kapsamlı bir şekilde değerlendirir. Ölçek, özellikle hemşirelik ve halk sağlığı araştırmalarında risk altındaki grupların belirlenmesi ve hedefe yönelik müdahalelerin geliştirilmesi açısından önemli bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Sigara B?rakma Tutumu, Kad?n Sağlığı, Sigara B?rakma, Psikometrik Uyarlama, Hemşirelik Araştırmaları, Başlılık, Tutum.

Yazarlar

Akta?, A., A?t?, T.

Amaç

Kad?nlarda Sigara B?rakma Tutum Anketi'nin temel amacı, sigara kullanan kad?n bireylerin sigaray? bırakmaya yönelik geli?tirdikleri olumlu veya olumsuz tutumları sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçüm, bireylerin de?işim amaçlarına geçiş motivasyonlarını anlamak ve bu tutumların sigara b?rakma başarıları üzerindeki etkisini belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, sağlık hizmeti sunucularına, özellikle hemşirelere ve doktorlara, bireyselleştirilmiş danışmanlık ve destek stratejileri oluşturmada yol göstermek üzere tasarlanmıştır. Türkiye popülasyonundaki adaptasyon çalışması (Akta? & A?t?, 2007) ise, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel farklılıklar gözetilerek Türk kad?nları için geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılabilirliğini sağlamayı amaçlamıştır.

Yapı

KSBTA, genellikle sağlık davranışlarına yönelik tutum modellerine dayanarak, bilişsel, duyuşsal

ve davran??sal e?ilimleri i?eren ?ok boyutlu bir psikolojik yap? ?l?mektedir. ?l?e?in ?l?t?ü temel yap?, bir kad?n?n sigara b?rakma eylemine kar?? geli?tirdi?i genel e?ilimdir. Bu e?ilim; sigaran?n faydalar?/zararlar? hakk?ndaki inan?lar?, b?rakma s?recine dair ?z-yeterlik alg?s?n? ve sosyal ?evrenin deste?ine ili?kin beklentileri kapsar.

?l?ek, bu tutumlar? de?erlendirerek, kad?nlar?n sigaray? b?rakma niyetini ve haz?rl?k seviyesini belirlemeye yard?mc? olur. Bu sayede, sigara b?rakma konusundaki direncin kaynaklar? ve motivasyonu art?racak m?dahale alanlar? tespit edilebilir.

Ge?erlik

Orijinal kaynakta ge?erlik bilgisi belirtilmemi? olsa da, Akta? ve A?t? (2007) taraf?ndan ger?ekle?tirilen uyarlama ?al??mas? kapsam?nda dil e?de?erli?i ?al??malar? y?r?t?lm?tür. Bu ?al??malar, ?l?e?in maddelerinin anlamlar?n?n orijinal dilden T?rk?e'ye do?ru ve k?lt?rel olarak uygun bir ?ekilde aktar?ld??n? g?stermektedir.

Tipik bir ?l?ek uyarlama s?recinde, kapsam ge?erli?i (i?erik ge?erli?i) genellikle uzman g?r?leri al?narak sa?lan?r. Ayr?ca, yap? ge?erli?ini desteklemek amac?yla fakt?r analizi y?ntemleri kullan?larak ?l?e?in teorik yap?s?n?n T?rk ?rnekleminde de korundu?u g?sterilmeye ?al???r.

G?venirlik

Orijinal kaynakta g?venirlik bilgisi belirtilmemi? olsa da, Akta? ve A?t?'n?n (2007) ?al??mas?n?n ba?l?? "dil e?de?erli?i ve g?venirli?" üzerine odaklanm??r. Bu durum, uyarlama ?al??mas?nda ?l?e?in i? tutarlı??n?n incelendi?ini g?stermektedir. ?? tutarlı?k, ?l?ek maddelerinin ayn? yap?y? ?l?me derecesini ifade eder ve genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile raporlan?r.

Y?ksek bir Cronbach Alfa katsay?s?, KSBTA'n?n maddelerinin tutarlı? ve g?venilir bir ?ekilde kad?nlar?n sigara b?rakma tutumlar?n? ?l?t?ün? g?sterir. Ayr?ca, ?l?e?in zaman i?indeki kararlı??n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test g?venirli?i ?al??malar? da yap?lm?? olabilir.

Fakt?r Analizi

Uyarlama ?al??malar?n?n ayr?lmaz bir par?as? olarak, Kad?nlarda Sigara B?rakma Tutum Anketi'nin yap? ge?erli?ini saptamak amac?yla Fakt?r Analizi teknikleri kullan?lm??r. Bu analiz, ?l?e?in orijinal yap?s?nda bulunan alt boyutlar?n (fakt?rlerin) T?rk kad?nlar?ndan olu?an ?rnekleme de do?ruland??n? tespit etmeyi hedefler.

Genellikle A?mlyac? Fakt?r Analizi (AFA) veya Do?rulay?c? Fakt?r Analizi (DFA) kullan?larak, ?l?e?in maddelerinin hangi psikolojik boyutlar alt?nda topland??? incelenmi?tir. Bu analizler,

ölçe?in kültürel adaptasyonun ba?ar?l? olup olmad???n? ve tutumun çok boyutlu yap?s?n?n korunup korunmad???n? anlamak için temel bir ad?md?r.

Araç

Test Type:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir. Tipik olarak Likert tipi bir derecelendirme (örne?in, 5'li veya 7'li) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Sigara kullanan yeti?kin kad?nlar

Age Group:

Yeti?kin ya? grubu (Çal??man?n yap?ld??? döneme göre 18 ya? ve üzeri)

Population Details:

Türkiye'de ya?ayan, sigara kullanma al??kanl??na sahip kad?n bireyler üzerinde uygulanm??t?r.

Test Methodology:

Öz bildirim ölçe?i. Uygulama, dil e?de?erli?i ve psikometrik güvenirlik çal??malar? ile gerçekleştirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

KSBTA, Kad?nlarda Sigara B?rakma, Davran?? De?i?ikli?i, Halk Sa?l???, Psikometri, Faktör Analizi, Tutum Ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses:

Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address:

Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler:

Ölçe?in kullan?m? için orijinal geli?tiricilerin ve uyarlama çal??mas?n? yapan Akta? ve A?t?'n?n iznine tabi olabilir.

Ücret:

Genellikle akademik ve klinik amaçlı? kullan?mlar için ücretsizdir, ancak ticari kullan?m için izin gerekebilir.

Test Y?I?:

Türkçe'ye uyarlama çal??mas? 2007 y?I?nda yay?mlanm??t?r.

Kaynaklar

Akta?, A. ve A?t?, T. (2007). Kad?nlarda Sigara B?rakma Tutum Anketi'nin (KSBTA) dil e?de?erli?i ve güvenilirli?i. *Florence Nightingale Hem?irelik Dergisi*, 15(58), 40-47. Makaleye buradan eri?ilebilir: journals.istanbul.edu.tr

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [kadinlarda-sigara-birakma-tutum-anketi-toad.pdf](#)

Kad?nlarda Sigara B?rakma Tutum Anketi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM